

RP 47/2019 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Hansel Ab, 60 § i lagen om offentlig upphandling och koncession samt 64 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om Hansel Ab, lagen om offentlig upphandling och koncession samt lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster ändras. Enligt förslaget ska det statliga upphandlingsbolaget Hansel Ab:s uppgifter uppdateras så att bolaget kan förvalta och utveckla det elektroniska system som används vid genomförande av upphandlingskontrakt. Besluten om utvecklande av systemet fattas av finansministeriet, som avtalar om förvaltningen av systemet med bolaget. Dessutom ska det till lagen fogas bestämmelser om rätten att få och att behandla uppgifter i anslutning till behandling av upphandlingsdata. Uppgifterna samlas in och de erhålls huvudsakligen automatiskt, i regel från information som gäller faktureringsuppgifter och konkurrensutsättning. Det föreslås också att bolaget ska kunna delta i genomförandet av gemensam upphandling på internationell nivå enligt lagen om offentlig upphandling och koncession.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2020.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis.....	3
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU.....	4
2.3 Bedömning av nuläget	5
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	6
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	6
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	7
DETALJMOTIVERING	10
1 LAGFÖRSLAG	10
1.1 Lagen om Hansel Ab	10
1.2 Lagen om offentlig upphandling och koncession	13
1.3 Lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster	13
2 IKRAFTTRÄDANDE	13
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	13
LAGFÖRSLAG	15
1. Lag om ändring av lagen om Hansel Ab.....	15
2. Lag om ändring av 60 § i lagen om offentlig upphandling och koncession.....	17
3. Lag om ändring av 64 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster.....	18
BILAGA	19
PARALLELLEXTER	19
1. Lag om ändring av lagen om Hansel Ab.....	19
2. Lag om ändring av 60 § i lagen om offentlig upphandling och koncession.....	22
3. Lag om ändring av 64 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster.....	23

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Lagen om Hansel Ab (1096/2008) trädde i kraft den 1 januari 2009. Hansel Ab, nedan *Hansel*, är så som avses i lagen en inköpscentral och har konkurrensutsatt upphandling av sådana varor och tjänster som utnyttjas i stor omfattning inom statsförvaltningen. Till Hansels uppgifter har också hört att konkurrensutsätta sina kunders egna upphandlingar samt att sköta sakkunniguppgifter i anslutning till upphandling. Efter ikraftträdandet av lagen har bolagets uppgifter utvecklats bland annat som en följd av digitaliseringen av statens upphandling, och därför föreslås i lagen vissa preciseringar i fråga om bolagets uppgifter.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

I lagen om Hansel Ab finns bestämmelser om Hansels ställning, uppgifter och kunder. Kunder hos bolaget kan utöver de ämbetsverk, inrättningar och andra upphandlande enheter som hör till statens budgetekonomi även vara sådana upphandlande enheter som staten finansierar eller där staten utnyttjar sin utnämningssrätt på det sätt som avses i lagens 3 § 2 mom. Sådana upphandlande enheter är bl.a. universitet och högskolor samt Rundradion Ab och Veikkaus Ab.

Lagen om Hansel Ab har sedermera ändrats (den 5 december 2018) så att också bl.a. kommunerna och samkommunerna, den evangelisk-lutherska kyrkan, den ortodoxa kyrkan, offentligtgrättsliga organ som kommunerna och kyrkan har bestämmande inflytande över och Keva kan vara kunder hos bolaget.

Syftet med Hansels verksamhet är en effektivisering av användningen av offentliga medel samt en ökning av produktiviteten inom upphandlingen. Hansel har till uppgift att producera centraliserad upphandlingsverksamhet och stödverksamhet för inköp, att förvalta upphandlingskontrakt och att producera sakkunnig- och utvecklingstjänster i anslutning till upphandling. Hansel genomför i regel upphandling genom ramavtal. I 22 a § i lagen om statsbudgeten (423/1988) ingår bestämmelser om upphandling för ämbetsverk och inrättningar som hör till statens budgetekonomi och om deras skyldighet att genomföra sin upphandling genom att använda kontrakt för gemensam upphandling. Utöver gemensam upphandling konkurrensutsätter Hansel upphandlingskontrakt för sina kunders räkning och skapar teknisk infrastruktur i anslutning till upphandlingarna, exempelvis systemtjänster för konkurrensutsättning. Hansel förvaltar upphandlingskontrakt och tillhandahåller även sina kunder sakkunnigstöd under den avtalsperiod upphandlingskontraktet gäller.

Hansel tillhandahåller även sina kunder sådana tjänster i anslutning till utvecklandet av upphandlingen som syftar till att förbättra styrningen och ledningen av upphandlingen samt till att förbättra planmässigheten och uppföljningen av upphandlingen. I detta syfte har finansministeriet inom handlingsprogrammet för digitaliseringen av statens upphandlingar gett Hansel i uppdrag att sammanställa och analysera upphandlingsdata i fråga om kunder som hör till statens budgetekonomi. Uppgifterna används för att utveckla upphandlingen och som hjälp vid planeringen av upphandling. Syftet är även att ge allmänheten tillgång till uppgifter om statens upphandling.

Enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, nedan *upphandlingslagen*) ska arbets- och näringsministeriet förvalta ett elektroniskt system ur vilket den upphandlande

enheten får information om att en annons har publicerats på adressen www.hankintailmouktuset.fi och om publikationstidpunkten. I praktiken har arbets- och näringsministeriet delegerat förvaltningen av systemet som en uppgift för Edita Oy. Edita Oy har ansvarat för att systemet fungerar och för nödvändiga tekniska uppdateringar.

Arbets- och näringsministeriet och finansministeriet har kommit överens om att det nuvarande elektroniska systemet för upphandlingsannonser HILMA, nedan *Hilma*, övergår från arbets- och näringsministeriets styrning till finansministeriets styrning den 1 januari 2020. Finansministeriet har för avsikt att överlåta nämnda förvaltningsuppgift till Hansel. Finansministeriet beslutar om utveckling eller ändring av systemet.

Hilma som förvaltas av arbets- och näringsministeriet har fungerat väl som ett nationellt system för upphandlingsannonser i enlighet med upphandlingslagen. Det nuvarande systemet är emellertid tekniskt sett föråldrat och det är nödvändigt att förnya det. Samtidigt är det nödvändigt att göra det enklare att uppgöra och statistikföra annonser. Avsikten är att senare utreda möjligheterna att utveckla systemet Hilma till ett elektroniskt konkurrensutsättningsystem. Ett eventuellt utvecklingsarbete kommer att genomföras så som finansministeriet och Hansel avtalar om.

Utöver att det nuvarande systemet är föråldrat föranleds behovet att utveckla det elektroniska systemet dessutom av en mer omfattande digitalisering av upphandlingen och informationsledningsbehov. Då en inköpscentral, som drivs utan vinstsyfte och som helt och hållet ägs av den offentliga sektorn, svarar för utvecklingen av systemet, är en vidareutveckling av systemet smidigt. Det är omöjligt att förutse alla utvecklingsbehov i fråga om systemet. I och med att utvecklingen av systemet och analyseringen av uppgifter överförs till Hansel får den offentliga förvaltningen flexibla möjligheter att tillgodose kommande behov.

Syftet är att systemet och användningen av det även i fortsättningen är gratis för användarna. Det nya systemet kan således bedömas minska den administrativa bördan såväl inom den offentliga förvaltningen som för företagen utan att kostnaderna ökar.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

I så gott som samtliga EU:s medlemsländer finns olika slags inköpscentraler, vars centrala mål är gemensam upphandling, att upprätthålla kunnandet samt att utveckla och etablera förfaranden som följer god praxis. Flera europeiska inköpscentralers verksamhet omfattar utöver de statliga centralförvaltningsmyndigheterna även regionalförvaltningsmyndigheter och kommuner.

Kunder hos inköpscentralen i Danmark, Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI), är utöver de statliga centralförvaltningsmyndigheterna och lokala myndigheterna dessutom kommunerna samt offentligt ägda bolag. Kunder hos inköpscentralen i Österrike, Bundesbeschaffung GmbH (BBG), är utöver centralförvaltningens och förbundslandernas upphandlande enheter även universiteten, landskapen, städerna och kommunerna. Inköpscentralen Consipi i Italien har central-, region- och lokalförvaltningsmyndigheterna som kunder. Kunder hos den isländska inköpscentralen Ríkiskaup är de statliga och kommunala myndigheterna. I Sverige finns den statliga inköpscentralen Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet och den kommunala inköpscentralen SKL Kommentus.

Kärnan i de europeiska inköpscentralernas verksamhet består av gemensam upphandling för inköpscentralernas kundkrets. För ett flertal inköpscentraler har det dessutom föreskrivits eller bestämts om skötseln av andra uppgifter i anslutning till upphandling. Exempelvis ska inköps-

centralen Consipi i Italien utöver gemensam upphandling även sköta verkställandet av ett program för effektivisering av användningen av offentliga medel. Islands inköpscentral ska utöver upphandling även koordinera sina kunders upphandling.

Många inköpscentraler i olika länder tillhandahåller elektroniska tjänster som är avsedda för upphandlingsverksamhet, bland annat system för konkurrensutsättning. I Cypern är Treasury of Cyprus inköpscentral och förvaltare av det elektroniska konkurrensutsättningssystem som används av samtliga upphandlande enheter. Motsvarande funktion har Sloveniens Direktorat za javno naročanje (avdelningen för offentlig upphandling), Maltas Department of Contracts och Greklands generalsekretariat för handel och konsumentskydd. Inköpscentral och förvaltare av det nationella elektroniska upphandlingssystemet är även Office of Government Procurement i Irland och DIFI (Direktoratet for forvaltning og IKT) i Norge. Den danska inköpscentralen SKI har i försökssyfte samlat in och analyserat upphandlingsdata som gäller kommunerna. Försöket har varit lyckat och en fortsättning övervägs för närvarande.

2.3 Bedömning av nuläget

Den nuvarande verksamhetsmodellen inom statsförvaltningen enligt vilken Hansel har svarat för statens gemensamma upphandling har fungerat bra och har uppnått de mål som ställts upp för den. Omfattningen av de produkter och tjänster som skaffas genom gemensam upphandling har ökat årligen från ca 140 miljoner euro (2007) till ca 895 miljoner euro (2018). Med hjälp av den ökande gemensamma upphandlingen har staten kunnat minska det arbete som försakas av överlappande konkurrensutsättningar och även uppnått betydande prisfördelar genom att koncentrera köpvolymer. Verksamhetsmodellen och den offentliga upphandlingen kan ytterligare effektiviseras genom analys av de uppgifter om upphandling och planering som samlas in i datasystemen.

Hos staten har upphandlingsdata samlats in systematiskt sedan ingången av 2017 och informationen har varit tillgänglig för allmänheten. Webbtjänsten Tutkihankintoja.fi har visat sig vara en internationell succé, och Finland har varit en föregångare när det gäller öppen information om statlig upphandling. Med hjälp av tjänsten Tutkihankintoja.fi får företag, medborgare, medier och frivilligorganisationer tillgång till statens inköpsuppgifter, det vill säga uppgifter om vad som köps, av vem och i vilka volymer. Utan att samla in uppgifter vore det omöjligt att tillhandahålla motsvarande information.

Någon liknande tjänst har inte funnits tillgänglig för andra än statens upphandlande enheter. Flera kommuner har dock varit föregångare och offentliggjort information om sina egna upphandlingar som öppen data. Syftet med propositionen är att Hansel ska ha möjlighet att inom ramen för sina resurser tillhandahålla analys- och jämförelsetjänster i fråga om uppgifter som gäller kommunerna, församlingarna, samkommunerna och Keva. Det ska vara frivilligt för kommuner, samkommuner, församlingar och Keva att lämna inkösuppgifter och att använda tjänsten.

Uppgifterna om offentlig upphandling i Finland är splittrade, vilket gör det svårt att skapa en helhetsbild av den offentliga upphandlingens betydelse och utveckling. Det är också svårt att få information om hur den offentliga upphandlingsmarknaden fungerar pga. att uppgifterna är splittrade.

Utvecklandet av den offentliga upphandlingen har en central roll i Antti Rinnes regeringsprogram. Avsikten är att genom denna proposition stödja förverkligandet och uppföljningen av de mål som regeringen har ställt upp för den offentliga upphandlingen.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

I propositionen föreslås att lagen om Hansel Ab ändras så att till bolagets uppgifter hör att förvalta och utveckla upphandlingssystemet samt att för sina kunder producera tjänster som används vid behandling och analys av upphandlingsdata.

Tjänsterna förbättrar de upphandlande enheternas möjligheter att utveckla organiseringen, ledningen och planeringen i anslutning till sin upphandling. En bättre planering av upphandlingen än tidigare minskar i sin tur de administrativa kostnaderna och effektiviserar användningen av offentliga medel.

Den insamling av uppgifter som föreslås i propositionen sker huvudsakligen från statens befintliga hanteringssystem för inköpsfakturor och elektroniska system för konkurrensutsättning. Propositionen bedöms således inte medföra någon betydande mängd extra arbete för ämbetsverken. De uppgifter som samlas in ska inte innehålla några personuppgifter.

För genomförande av en informationstjänst som använder statens upphandlingsdata fogas till lagen också en bestämmelse som gäller bolagets rätt att få nödvändiga upphandlingsdata i fråga om statliga ämbetsverk och inrättningar. När det gäller kommuner, samkommuner, den evangelisk-lutherska kyrkan, den ortodoxa kyrkan och Keva ska det vara frivilligt att lämna och behandla uppgifter. I praktiken kan kommunerna, samkommunerna, församlingarna och Keva separat komma överens med Hansel om eventuella tjänster för behandling och analys av upphandlingsdata.

De uppgifter som samlas in om upphandlingen innehåller inte heller sådana uppgifter som gäller särskilda kategorier av personuppgifter som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG och inte heller uppgifter som rör fällande domar i brottmål samt överträdelser.

De uppgifter som samlas in ska inte heller innehålla några personuppgifter utan de ska baseras på information om statliga ämbetsverks inköpsfakturor och elektroniska konkurrensutsettnings-system. Vid behov kan uppgifterna även göras mer allmänna och det är alltid de myndigheter som innehar uppgifterna som fattar beslut om publicering av dem.

Det föreslås också att Hansel ska kunna delta internationellt i genomförandet av gemensam upphandling enligt 22 § i upphandlingslagen. Om föremålet för denna typ av gemensam upphandling exempelvis är globala leverantörers varor (såsom licenser) eller tjänster, kan upphandlingsvillkoren för Hansels kunder förbättras genom samarbete. Samarbete och gemensam upphandling i anslutning till ansvarsaspekter, såsom CGR-auditering och upphandling av andra tjänster, kan också vara föremål för samarbetet. Samarbete möjliggör även kompetensutveckling och införande av god praxis till exempel från andra medlemsstaters upphandlande enheter som deltar i samarbetet.

4 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga konsekvenser för statsbudgeten för 2020. Finansministeriet och Hansel har kommit överens om en omfattande uppgradering av det nuvarande Hilma-systemet och om finansiering av uppgraderingen 2019—2020. Beslut om en eventuell fortsatt utveckling av

RP 47/2019 rd

Hilma fattas separat av finansministeriet och Hansel i samband med ett eventuellt uppdrag. Avsikten är att systemet i fortsättningen är gratis för användarna och det har således inga konsekvenser för företagens eller myndigheternas kostnader.

5 Beredningen av propositionen

Statsminister Juha Sipiläs regering lämnade till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om Hansel Ab (RP 63/2017 rd), som förföll våren 2019 med stöd av 49 § 1 mom. i grundlagen (RSk 56/2019 rd, den 16 april 2019).

Beredningen av ärendet har fortsatt vid finansministeriet. I propositionen har gjorts ändringar som föranleddes av att regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården (RP 15/2017 rd) förföll med stöd av 49 § 1 mom. i grundlagen (RSk 56/2019 rd, den 16 april 2019).

Lagförslaget sändes på remiss till ministerierna, Justitiekanslersämbetet, riksdagens justitieombudsmans kansli, dataombudsmannens byrå, Konkurrens- och konsumentverket och Statens revisionsverk.

Utlåtanden lämnades av statsrådets kansli, försvarsministeriet, inrikesministeriet, kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, riksdagens biträdande justitieombudsman, Justitiekanslersämbetet, skyddspolisens, dataombudsmannens byrå, Konkurrens- och konsumentverket, Statens revisionsverk och Hansel Ab.

Remissinstanserna ställde sig huvudsakligen positiva till förslaget. Särskilt bra ansågs det vara att det nuvarande systemet för upphandlingsannonser ska uppdateras så att det blir mer användarvänligt och att man därigenom kan lätta på den administrativa bördan såväl för företagen som för de upphandlande enheterna. Insamlingen av upphandlingsdata ansågs stödja möjligheterna till ledning genom information samt förbättra öppenheten när det gäller offentlig upphandling. Det ansågs att Hansel också med tanke på sin kompetens är rätt instans att sköta dessa uppgifter.

Försvarsministeriet uttryckte sin oro över en eventuell anhopning av information, som kan leda till att sammanslagning av uppgifter i princip kan medföra att uppgifterna utgör en riskfaktor med tanke på säkerheten. Dessutom framförde försvarsministeriet att skyldigheten att lämna ut uppgifter inte heller ska gälla uppgifter som med stöd av 24 § 1 mom. 2 och 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan *offentlighetslagen*), är sekretessbelagda.

Inrikesministeriet föreslog att skyldigheten att lämna ut uppgifter inte ska gälla 24 § 2 och 11 punkten i offentlighetslagen. Dessutom föreslog inrikesministeriet att man skulle överväga att försvars- och säkerhetsupphandling borde kunna undantas helt och hållet från behandlingen av upphandlingsdata.

Även statsrådets kansli fäste uppmärksamhet vid behandlingen av upphandlingsdata och rätten att få och hantera uppgifter samt särskilt vid synpunkter som gäller affärs- och yrkeshemligheter.

Jord- och skogsbruksministeriet föreslog i sitt utlåtande att det till 2 § 2 mom. i lagen om Hansel fogas en bestämmelse om att bolaget dessutom kan erbjuda sina kunder sakkunningtjänster.

RP 47/2019 rd

Riksdagens biträdande justitieombudsman koncentrerade sig i sitt utlåtande på att bedöma om det i propositionen är fråga om överföring av en offentlig förvaltningsuppgift på andra än myndigheter som avses i 124 § i grundlagen.

Även arbets- och näringsministeriet fäste uppmärksamhet vid bedömningen av verksamheten med hänsyn till 124 § i grundlagen. Ministeriet föreslog vidare att propositionen bör förtydligas så att även andra än Hansels kunder får använda systemet för upphandlingsannonser. Arbets- och näringsministeriet föreslog också att finansministeriet samtidigt ändrar 64 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) så att paragrafen motsvarar den föreslagna formuleringen av 60 § i upphandlingslagen.

Skyddspolisen framförde i sitt utlåtande huvudsakligen motsvarande oro som försvarsministeriet. Det ansågs att sammanslagning av offentliga uppgifter utgör en risk, som kan leda till problem ur säkerhetssynpunkt. Skyddspolisen fäste vidare uppmärksamhet vid att upphandlingsinformation har en nära koppling till dess operativa verksamhet. Skyddspolisen fäste också uppmärksamhet vid att det ska säkerställas att de uppgifter som överlämnas till Hansel behandlas och skyddas på ett ändamålsenligt sätt. I övrigt förhöll sig skyddspolisen positivt till att insamlingen av upphandlingsdata sker effektivt och ekonomiskt.

Dataombudsmannen tog i sitt utlåtande upp synpunkter som har att göra med personuppgifter och särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG och särskilt bedömning av bestämmelserna i dess artikel 22. I övrigt ansåg dataombudsmannen att det är bra att Hansels uppgifter och befogenheter har avgränsats noggrant.

Konkurrens- och konsumentverket ansåg i sitt utlåtande att propositionen i princip är motiverad och kan understödhas. Författningen stöder för sin del målsättningen i fråga om insyn och en effektiv användning av statsmedel. Konkurrens- och konsumentverket ansåg också att det är viktigt att Hansel fäster uppmärksamhet vid konkurrensneutralitet i sin verksamhet i situationer där Hansel eventuellt bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden.

Hansel understödde propositionen i sitt utlåtande och föreslog några preciseringar av teknisk natur. Hansel ansåg att det är viktigt att finansieringen av systemet för upphandlingsannonser ordnas på annat sätt än genom bolagets inkomstfinansiering. Hansel är enig med vissa andra remissinstansers förslag om att foga de uppgifter som avses i 24 § 1 mom. 2 och 11 punkten i offentlighetslagen till de uppgifter som omfattas av begränsningar i fråga om skyldigheten att lämna uppgifter när det gäller sekretessbelagda uppgifter.

Med anledning av de utlåtanden som inkommit har propositionen ändrats som följer:

I enlighet med arbets- och näringsministeriets förslag föreslås i propositionen att 64 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster ändras så att paragrafen motsvarar den föreslagna formuleringen av 60 § i upphandlingslagen.

Till avgränsningen av skyldigheten att lämna uppgifter har fogats 24 § 1 mom. 2 och 11 punkten i offentlighetslagen på förslag av försvarsministeriet och inrikesministeriet.

RP 47/2019 rd

I propositionens inledning har förtydligats att Hansel kan sköta förvaltningen av systemet och den tekniska utvecklingen. Finansministeriet fattar beslut om systemets innehållsmässiga utveckling. Arbets- och näringsministeriet ska styra och övervaka att systemet uppfyller kraven enligt upphandlingslagstiftningen. Dessutom har propositionen förtydligats så att uppgifterna i regel erhålls och samlas in från befintliga system och att de uppgifter som samlas in inte innehåller några personuppgifter.

Till stycke 2.3 har fogats en närmare beskrivning av de uppgifter som samlas in och avgränsningarna för det samt att det alltid är de myndigheter som innehar uppgifterna som fattar beslut om publicering av dem.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om Hansel Ab

2 §. Bolagets uppgifter. Till 2 mom. fogas ett omnämmande av produktion av informationstjänster i fråga om upphandling samt tekniska lösningar i anslutning till dessa. Behandling av upphandlingsdata är inte i 2 mom. avsedd centraliserad upphandlingsverksamhet eller stödverksamhet för inköp, och därför måste särskilda bestämmelser utfärdas om produktion av informationstjänster.

Bestämmelsen gör det möjligt att sammanställa en enhetlig och samlad informationsresurs och bygga upp en tjänst för uppgiftsproduktion till stöd för styrning av statens upphandlingsfunktion och genomförandet av upphandling. En centraliserad informationstjänst kan stödja alla statens upphandlande enheter och på så sätt minska ämbetsverkens administrativa börda och behov av separata system.

Med behandling av upphandlingsdata avses behandling av uppgifter i anslutning till upphandlande enheters upphandling, såsom uppgifter om antalet anbud och antalet företag som har gett anbud, fakturering och beställningar, leverantörer och produkter, upphandlingsmängder och priser samt upphandlingsplaner och upphandlingsannonser. Som ett resultat av analys av dessa uppgifter får man information bland annat om den upphandlande enhetens användning av medel, upphandlingarnas innehåll, leverantörer samt antal fakturor och beställningar. Uppgifterna kan utnyttjas vid organiseringen och ledningen av upphandlingsfunktionen i de upphandlande enheterna och på koncernnivå samt vid kategorisering, planering, uppföljning och framförhållning i fråga om upphandling. Behandling av upphandlingsdata är således en förutsättning när det gäller att producera tjänster i anslutning till utvecklandet av upphandlingen. Upphandlingsdata behandlas och analyseras i så stor utsträckning som möjligt med hjälp av digitala lösningar såsom artificiell intelligens och robotteknik.

Dessutom föreslås det att bolaget ska kunna tillhandahålla sakkunnigtjänster när det gäller att utnyttja data vid upphandling och vid ledning av upphandling. Behandling av upphandlingsdata behövs inte bara vid utvecklandet av upphandlingsfunktionen, utan även när upphandlingsplaner görs upp, vid framförhållning i fråga om kommande upphandling samt vid kartläggning av möjligheter till gemensam upphandling. Syftet med behandlingen av upphandlingsdata och tjänster för utvecklande av upphandlingsfunktionen är att göra den kunskapsbaserade användningen av statsmedel effektivare och mer systematisk. Bolaget kan tillhandahålla tjänster i anslutning till upphandlingsdata för alla sina kunder.

Till 2 mom. fogas också ett omnämmande av att bolaget även kan tillhandahålla sina kunder sakkunnigtjänster i anslutning till upphandlingskontrakt. Tjänsterna föreslås bland annat omfattas av uppgörande av kontrakt, hjälp med juridisk tolkning samt rådgivning då det uppstår oenighet. Tjänsterna gäller exempelvis upphandlingskontrakt som har konkurrensutsatts på kundernas vägnar och i deras namn. Genom denna ändring förtydligas gällande lagstiftning, där man inte har tagit ställning till stödet i anslutning till befintliga upphandlingsavtal.

I 4 § 12—14 punkten i upphandlingslagen finns definitioner av inköpscentral, centraliserad inköpsverksamhet och stödverksamhet för inköp. I 20 § i upphandlingslagen finns bestämmelser om upphandling hos inköpscentral. Enligt 20 § 4 mom. i upphandlingslagen tillämpas upphandlingslagen inte på tjänstekontrakt mellan en upphandlande enhet och en inköpscentral som gäller

produktion av centraliserad inköpsverksamhet eller av stödverksamhet för upphandling. Upphandlande enheter som är kunder hos Hansel kan således i enlighet med upphandlingslagen ingå ovan avsedda tjänstekontrakt utan konkurrensutsättning. I fråga om andra upphandlingar ska upphandlingslagen tillämpas, om inte till exempel upphandlingens värde underskrider de nationella tröskelvärden som avses i 25 § i upphandlingslagen eller om inte någon annan avgränsning av upphandlingslagens tillämpningsområde tillämpas på upphandlingen.

Paragrafens 4 mom. är nytt. Avsikten är att uppdatera bolagets uppgift och avlägsna det hinder för deltagande i internationell upphandling som finns i nationell lag. I 22 § i upphandlingslagen, som trädde i kraft vid ingången av 2017, ingår bestämmelser om upphandling hos en inköpscentral i en annan medlemsstat i Europeiska unionen samt om gemensam upphandling för upphandlande enheter i medlemsstaterna. Upphandlingslagens 22 § grundar sig på upphandlingsdirektivet och syftet med den är att uppmuntra medlemsstaternas upphandlande enheter till gränsöverskridande samarbete samt att göra det möjligt att utnyttja tjänster hos en inköpscentral i en annan medlemsstat. Gränsöverskridande upphandling mellan upphandlande enheter kan utföras genom olika slags juridiska konstruktioner. Lagen om Hansel Ab förutsätter att Hansels verksamhet riktar sig till den kundkrets som anges i lagen, vilket begränsar bolagets möjligheter att samarbeta med andra upphandlande enheter. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan bolaget således delta i samarbete enligt 22 § i upphandlingslagen och även i sådana arrangemang där de som utnyttjar resultatet av samarbetet undantagsvis kan vara andra än de upphandlande enheter som avses i 3 §. Kunder kan då även vara till exempel kunderna hos andra upphandlande enheter som deltar i samarbetet.

Om Hansel får delta i gemensam upphandling enligt 4 mom. kan bolaget delta i gränsöverskridande upphandlingsinitiativ, exempelvis samarbete med de övriga nordiska länderna när det gäller att skaffa drivmedel för isbrytare i de olika ländernas hamnar eller att skaffa licenser i samarbete med andra europeiska inköpscentraler. En fördel med gemensam förhandlingskraft är att man kan förhandla fram bättre villkor hos globala aktörer. Olika slag av innovativa anskaffningar samt deltagande i utvecklingsprojekt i anslutning till digitaliseringen kan också vara föremål för samarbetet. Europeiska kommissionen har uppmuntrat medlemsstaterna och i synnerhet inköpscentralerna till olika slags gemensamma projekt. Kommissionen har betonat en ökning av den gränsöverskridande handeln och faktorer som hänför sig till förbättrandet av yrkeskunskap och spridning av nya handlingssätt.

Paragrafens 5 mom. är nytt. Bestämmelsen gäller arbets- och näringsministeriets och finansministeriets överenskommelse att överföra förvaltandet och utvecklandet av systemet Hilma från arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde till finansministeriets förvaltningsområde. Finansministeriet överlåter uppgiften till Hansel, eftersom bolaget har den yrkeskompetens och det kunnande som behövs för uppgiften. Uppgiften passar Hansels uppgifter när det gäller utveckling av upphandlingen och stöder digitaliseringen av upphandlingen. Uppgiften är en i 4 § 1 mom. 14 punkten i upphandlingslagen avsedd stödverksamhet för inköp som tillhandahåller sådan teknisk infrastruktur som gör det möjligt för upphandlande enheter att ingå upphandlingskontrakt. Hansel tillhandahåller systemet avgiftsfritt för upphandlande enheter enligt 5 § i upphandlingslagen. Med hjälp av de öppna gränssnitt som byggs in i systemet kan producenter av mervärdestjänster fritt och jämlikt utnyttja systemet i sin affärsverksamhet.

3 §. Kunder. I paragrafens 2 mom. 1 punkten har lagens namn ”lagen om offentlig upphandling och koncession” ersatts med kortformen ”upphandlingslagen”.

3 a §. *Rätt att få uppgifter, utlämnande av uppgifter och användning av uppgifter.* I lagen föreslås en ny bestämmelse om rätten att få och att behandla uppgifter i anslutning till behandling av upphandlingsdata. Bestämmelsen är nödvändig för fullgörandet av den uppgift som avser upphandlingsdata och analys i 2 § 2 mom.

Enligt *1 mom.* ska de upphandlande enheter som avses i 3 § 1 mom. till bolaget lämna ut sådana uppgifter om upphandlingsannonser, anbud, fakturering, beställningar och leverantörer samt sådana uppgifter om upphandlingsmängder, priser och upphandlingsplaner som är nödvändiga för ett effektivt och ekonomiskt genomförande av upphandling och för analysen av uppgifter. Uppgifterna fås i regel automatiskt från olika datasystem, exempelvis sådana som är avsedda för behandling av uppgifter som gäller beställningar, inköpsfakturer, resor och betalkort samt elektroniska system för konkurrensutsättning. De uppgifter som gäller upphandlingsplaner ska kunderna i regel själva lämna via datasystemet. Det är dock inte meningen att personuppgifter ska lämnas till bolaget eller att bolaget ska behandla sådana.

Skyldigheten att lämna uppgifter gäller sådana uppgifter som är nödvändiga för genomförandet av informationstjänsten och utvecklandet av upphandlingen. Uppgifter som gäller upphandling och uppgifter om upphandlingsplaner är i regel offentliga myndighetsuppgifter. Sådana uppgifter kan således överlåtas till bolaget med samtycke av myndigheten i fråga. Enligt 26 § i offentlighetslagen kan en myndighet ur en sekretessbelagd myndighetshandling lämna ut uppgifter, om det i lag särskilt tagits in uttryckliga bestämmelser om rätten att lämna ut eller att få uppgifter eller när sekretessplikt har föreskrivits till skydd för någons intressen och denne samtycker till att uppgifter lämnas ut. I fråga om grunderna för sekretess ska skyldigheten att lämna uppgifter dock inte gälla uppgifter som med stöd av 24 § 1 mom. 2, 5, 7, 8, 9, 10 och 11 punkten i offentlighetslagen är sekretessbelagda. De upphandlande enheterna svarar för märkningen av uppgifterna som sekretessbelagda i sina datasystem med iakttagande av bestämmelser och föreskrifter i anslutning till detta, såsom Statskontorets föreskrifter om hantering av konfidentiella uppgifter i systemet för försäljningsfakturer, som ska tillämpas av de statliga organisationer som hör till statens budgetekonomi.

I paragrafens *2 mom.* föreskrivs det om att andra kunder än sådana Hansels kunder som avses i 3 § 1 mom. ska ha rätt att lämna ut motsvarande uppgifter till Hansel. Andra än statliga ämbetsverk och inrättningar kan fritt besluta om utlämnandet av uppgifter.

I *3 mom.* föreskrivs det om personer som har rätt att behandla sekretessbelagda uppgifter, om den tystnadsplikt som är förknippad med sekretessbelagda uppgifter samt om förbudet att använda sekretessbelagd information för att skaffa sig själv eller någon annan fördel eller för att skada någon annan. Enligt förslaget ska upphandlande enheter när de lämnar ut uppgifter informera bolaget om vilka upphandlingsdata de anser vara sekretessbelagda. Sekretessbelagda uppgifter får i bolaget behandlas endast av de personer till vars arbetsuppgifter det hör att behandla upphandlingsdata. Att de personer som deltar i hanteringen av sekretessbelagda uppgifter är tillförlitliga och oförvitliga ska kontrolleras med de medel som lagstiftningen erbjuder, såsom med säkerhetsutredningar av personerna. Personerna ska också utbildas i en korrekt behandling av uppgifterna. Sekretessen ska säkerställas också i situationer där behandlingen av uppgifter sker på uppdrag av bolaget och för bolagets räkning också av någon annan, såsom datasystemleverantören. Med sådana aktörer måste man ingå säkerhetsavtal genom vilka det säkerställs att uppgifterna behandlas på ett ändamålsenligt sätt och att deras sekretess bevaras.

I *4 mom.* föreskrivs det att bolaget svarar för att informationssystemen och uppgifterna i dem skyddas på ett ändamålsenligt sätt och för uppgifternas integritet samt för andra omständigheter som påverkar kvaliteten på uppgifterna. Bestämmelsen förutsätter att bolaget vidtar behöriga

tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en säker behandling av uppgifterna med beaktande av tekniska lösningar, utgifter för genomförandet, behandlingens karaktär samt risker enligt sannolikhet och allvar. Bestämmelsen förutsätter också att informationsmaterialet skyddas inte bara genom ändamålsenliga it-lösningar utan också genom åtgärder i anslutning till lokalernas säkerhet, såsom låsanordningar och tillträdeskontroll.

Enligt paragrafens 5 mom. kan bolaget producera, lämna ut och offentliggöra informationsmaterial som omfattar upphandlingsdata, om utlämnandet av informationsmaterialet inte äventyrar sekretessen. Bolaget kan behandla och förädla uppgifter och producera olika analyser utifrån det som gäller kundernas användning av medel, upphandling, leverantörer samt antal räkningar och beställningar. Uppgifterna kan lämnas ut till de upphandlande enheter vars uppgifter det rör sig om att användas till exempel för utveckling av upphandlingen och uppföljning av medelsanvändningen samt för planeringen av upphandlingar. Till de upphandlande enheterna kan självfallet lämnas ut deras egna sekretessbelagda uppgifter, antingen som sådana eller kompletterade med annan information. Uppgifter kan även lämnas ut till finansministeriet, som svarar för ledningen och utvecklingen av statens upphandlingsfunktion.

Offentliga upphandlings- och analysuppgifter offentliggörs också för andra upphandlande enheter (såsom för statens bokföringsenheter) samt för allmänheten som öppen data. Till den del de uppgifter som bolaget fått innehåller sekretessbelagd information ska den anonymiseras eller offentliggöras i en sådan form att sekretessen inte äventyras genom att uppgifter kombineras. Avsikten är att sekretessbelagd information lämnas ut som sådan endast om utlämnandet grundar sig på lag.

Syftet med behandlingen och offentliggörandet av uppgifter är att främja öppenheten i fråga om upphandling och användningen av offentliga medel, vilket främjar uppföljningen av de upphandlande enheternas verksamhet och medelsanvändning, ett korrekt genomförande av upphandling och förebyggandet av korruption. Bestämmelsen främjar således öppen förvaltning och offentlighet i fråga om myndigheternas ekonomiska uppgifter.

1.2 Lagen om offentlig upphandling och koncession

60 §. Publicering av upphandlingsannonser. Det föreslås att den sista meningen i 5 mom. stryks. Efter ikraftträdandet av bestämmelsen är det finansministeriets uppgift att ordna förvaltningen och utvecklandet av Hilma. Detta motsvarar arbets- och näringsministeriets och finansministeriets överenskommelse om saken. Finansministeriet överläter uppgiften till Hansel.

1.3 Lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster

64 §. Publicering av upphandlingsannonser. Det föreslås att den sista meningen i 5 mom. stryks. Efter ikraftträdandet av bestämmelsen är det finansministeriets uppgift att ordna förvaltningen och utvecklandet av Hilma. Detta motsvarar arbets- och näringsministeriets och finansministeriets överenskommelse om saken. Finansministeriet överläter uppgiften till Hansel.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

RP 47/2019 rd

I propositionen har de uppgifter som ska överföras på Hansel bedömts utifrån bestämmelserna i 124 § i grundlagen. I propositionen anses att de uppgifter som ska överföras på Hansel till sin karaktär är tekniska underhållsuppgifter som inte omfattar utövning av offentlig makt och inte är skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter. De beslut som hänför sig till systemfunktionerna och till utvecklandet av systemet fattas av finansministeriet. Arbets- och näringsministeriet ska styra och övervaka att systemet uppfyller kraven enligt upphandlingslagstiftningen. De upphandlande enheterna får använda systemet för upphandlingsannonser gratis och på lika villkor för alla. I propositionen anses att lagförslagen kan behandlas i normal lagstiftningsordning.

Lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om Hansel Ab

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Hansel Ab (1096/2008) 2 § och 3 § 2 mom. 1 punkten, sådana de lyder, 2 § delvis ändrad i lag 1410/2016 samt 3 § 2 mom. 1 punkten i lag 1410/2016, och
fogas till lagen en ny 3 a § som följer:

2 §

Bolagets uppgifter

Bolaget är en sådan inköpscentral som avses i 4 § 12 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016), nedan *upphandlingslagen*, i 10 § 2 mom. i lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011) och i 4 § 12 punkten i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016).

Bolaget har till uppgift att producera centraliserad upphandlingsverksamhet och stödverksamhet för inköp för sina kunder. Bolaget förvaltar upphandlingskontrakt och producerar sakkunnigtjänster för sina kunder i anslutning till upphandlingskontrakt. Dessutom har bolaget till uppgift att för sina kunder producera sakkunnig- och utvecklingstjänster i anslutning till upphandling samt tjänster för behandling och analys av upphandlingsdata och tekniska lösningar i anslutning till dessa.

Bolaget genomför upphandlingskontrakt och ramavtal på det sätt som särskilt anges i lagen om statsbudgeten (423/1988) och med stöd av den eller så som föreskrivs genom beslut av finansministeriet.

Bolaget kan dessutom delta i gemensamma upphandlingar som genomförs tillsammans med andra upphandlande enheter i medlemsstater i Europeiska unionen samt bedriva annat samarbete i enlighet med 22 § i upphandlingslagen. Också andra upphandlande enheter än de som avses i 3 § kan vara kunder i fråga om de tjänster som genomförs inom sådant samarbete.

Bolaget kan på uppdrag av finansministeriet förvalta och utveckla det elektroniska system som avses i 60 och 101 § i upphandlingslagen.

3 §

Kunder

Kund hos bolaget kan dessutom vara

- 1) ett i 5 § 1 mom. 4 punkten i upphandlingslagen avsett offentligrättsligt organ, om en i 1 mom. i denna paragraf avsedd upphandlande enhet
  - a) till största delen finansierar organet,
  - b) utser dess ledning, eller
  - c) utser mer än hälften av ledamöterna i dess förvaltnings-, styrelse- eller kontrollorgan,

---

3 a §

Rätt att få uppgifter, utlämnande av uppgifter och användning av uppgifter

Ämbetsverken och inrättningarna inom statsförvaltningen, de statliga affärsverken samt fonderna utanför statsbudgeten, riksdagen och enheter som lyder under, står under tillsyn av eller verkar i anslutning till riksdagen ska till bolaget trots sekretessbestämmelserna lämna ut sådana uppgifter om upphandlingsmängder, priser, upphandlingsplaner, fakturering, beställningar, leverantörer, anbudsbegäranden, antalet anbud, upphandlingsbeslut och andra motsvarande uppgifter om konkurrensutsättning som är nödvändiga för ett effektivt och ekonomiskt genomförande av upphandling och för analysen av uppgifter. Skyldigheten att lämna ut uppgifter gäller dock inte uppgifter som är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 2, 5, 7, 8, 9, 10 och 11 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Andra kunder hos bolaget än sådana som avses i 3 § 1 mom. har rätt att lämna ut motsvarande uppgifter till Hansel Ab.

Den som är anställd hos bolaget eller dess underleverantör får inte för utomstående röja eller till utomstående lämna ut sekretessbelagda uppgifter som bolaget fått med stöd av 1 mom. och inte heller använda dem för att skaffa sig själv eller någon annan fördel eller för att skada någon annan. Sekretessbelagda uppgifter får i bolaget behandlas endast av dem till vars arbetsuppgifter det hör att behandla upphandlingsdata.

Bolaget ska sörja för att informationssystemen och uppgifterna i dem skyddas på ett ändamålsenligt sätt och för uppgifternas integritet samt för andra omständigheter som påverkar kvaliteten på uppgifterna.

Bolaget får producera, lämna ut och offentliggöra informationsmaterial som omfattar upphandlingsdata, om utlämnandet av informationsmaterialet inte utifrån de sökgrunder som använts, uppgifternas mängd, art eller innehåll eller informationsmaterialets användningsändamål strider mot sekretessbestämmelserna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 60 § i lagen om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 60 § 5 mom. som följer:

60 §

Publicering av upphandlingsannonser

Den upphandlande enheten får publicera en upphandlingsannons eller dess innehåll även i andra lämpliga medier, såsom tidningar eller facktidningar eller på sina egna webbsidor. De annonser som avses i 1 och 2 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och efter detta på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi. De annonser som avses i 3 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____
_____

3.

Lag

om ändring av 64 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) 64 § 5 mom. som följer:

64 §

Publicering av upphandlingsannonser

Den upphandlande enheten får publicera en upphandlingsannons eller dess innehåll även i andra lämpliga medier, såsom tidningar eller facktidningar eller på sina egna webbsidor. De annonser som avses i 1 och 2 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och efter detta på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi. De annonser som avses i 3 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 10 oktober 2019

Statsminister

Antti Rinne

Kommun- och ägarstyrningsminister Sirpa Paatero

1.

Lag

om ändring av lagen om Hansel Ab

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om Hansel Ab (1096/2008) 2 § och 3 § 2 mom. 1 punkten, sådana de lyder, 2 § delvis ändrad i lag 1410/2016 samt 3 § 2 mom. 1 punkten i lag 1410/2016, och *fogas* till lagen en ny 3 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Bolagets uppgifter

Bolaget är en sådan inköpscentral som avses i 4 § 12 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016), i 10 § 2 mom. i lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011) och i 4 § 12 punkten i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016).

Bolaget har till uppgift att producera centraliserad upphandlingsverksamhet och stödverksamhet för inköp för sina kunder. Bolaget förvaltar upphandlingskontrakt. Dessutom har bolaget till uppgift att producera sakkunnig- och utvecklingstjänster i anslutning till upphandling för sina kunder.

Bolaget genomför upphandlingskontrakt och ramavtal på det sätt som särskilt bestäms i lagen om statsbudgeten (423/1988) och med stöd av den eller så som föreskrivs genom finansministeriets beslut.

Förslagen lydelse

2 §

Bolagets uppgifter

Bolaget är en sådan inköpscentral som avses i 4 § 12 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016), *nedan upphandlingslagen*, i 10 § 2 mom. i lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011) och i 4 § 12 punkten i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016).

Bolaget har till uppgift att producera centraliserad upphandlingsverksamhet och stödverksamhet för inköp för sina kunder. Bolaget förvaltar upphandlingskontrakt *och producerar sakkunnigtjänster för sina kunder i anslutning till upphandlingskontrakt*. Dessutom har bolaget till uppgift att *för sina kunder producera sakkunnig- och utvecklingstjänster i anslutning till upphandling samt tjänster för behandling och analys av upphandlingsdata och tekniska lösningar i anslutning till dessa*.

Bolaget genomför upphandlingskontrakt och ramavtal på det sätt som särskilt *anges* i lagen om statsbudgeten (423/1988) och med stöd av den eller så som föreskrivs genom *beslut av finansministeriet*.

Bolaget kan dessutom delta i gemensamma upphandlingar som genomförs tillsammans

Gällande lydelse

Förslagen lydelse

med andra upphandlande enheter i medlemsstater i Europeiska unionen samt bedriva annat samarbete i enlighet med 22 § i upphandlingslagen. Också andra upphandlande enheter än de som avses i 3 § kan vara kunder i fråga om de tjänster som genomförs inom sådant samarbete.

Bolaget kan på uppdrag av finansministeriet förvalta och utveckla det elektroniska system som avses i 60 och 101 § i upphandlingslagen.

3 §

3 §

Kunder

Kunder

Kund hos bolaget kan dessutom vara

- 1) ett i 5 § 1 mom. 4 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession avsett offentligrättsligt organ, om en i 1 mom. i denna paragraf avsedd upphandlande enhet
  - a) till största delen finansierar organet,
  - b) utser dess ledning, eller
  - c) utser mer än hälften av ledamöterna i dess förvaltnings-, styrelse- eller kontrollorgan,

---

Kund hos bolaget kan dessutom vara

- 1) ett i 5 § 1 mom. 4 punkten i upphandlingslagen avsett offentligrättsligt organ, om en i 1 mom. i denna paragraf avsedd upphandlande enhet
  - a) till största delen finansierar organet,
  - b) utser dess ledning, eller
  - c) utser mer än hälften av ledamöterna i dess förvaltnings-, styrelse- eller kontrollorgan,

---

3 a §

Rätt att få uppgifter, utlämnande av uppgifter och användning av uppgifter

Ämbetsverken och inrättningarna inom statsförvaltningen, de statliga affärsverken samt fonderna utanför statsbudgeten, riksdagen och enheter som lyder under, står under tillsyn av eller verkar i anslutning till riksdagen ska till bolaget trots sekretessbestämmelserna lämna ut sådana uppgifter om upphandlingsmängder, priser, upphandlingsplaner, fakturering, beställningar, leverantörer, anbudsbegäranden, antalet anbud, upphandlingsbeslut och andra motsvarande uppgifter om konkurrensutsättning som är nödvändiga för ett effektivt och ekonomiskt genomförande av upphandling och för analysen av uppgifter. Skyldigheten att lämna ut uppgifter

Gällande lydelse

Förslagen lydelse

gäller dock inte uppgifter som är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 2, 5, 7, 8, 9, 10 och 11 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Andra kunder hos bolaget än sådana som avses i 3 § 1 mom. har rätt att lämna ut motsvarande uppgifter till Hansel Ab.

Den som är anställd hos bolaget eller dess underleverantör får inte för utomstående röja eller till utomstående lämna ut sekretessbelagda uppgifter som bolaget fått med stöd av 1 mom. och inte heller använda dem för att skaffa sig själv eller någon annan fördel eller för att skada någon annan. Sekretessbelagda uppgifter får i bolaget behandlas endast av dem till vars arbetsuppgifter det hör att behandla upphandlingsdata.

Bolaget ska sörja för att informationssystemen och uppgifterna i dem skyddas på ett ändamålsenligt sätt och för uppgifternas integritet samt för andra omständigheter som påverkar kvaliteten på uppgifterna.

Bolaget får producera, lämna ut och offentliggöra informationsmaterial som omfattar upphandlingsdata, om utlämnandet av informationsmaterialet inte utifrån de sökgrunder som använts, uppgifternas mängd, art eller innehåll eller informationsmaterialets användningsändamål strider mot sekretessbestämmelserna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 60 § i lagen om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 60 § 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

60 §

Publicering av upphandlingsannonser

Den upphandlande enheten får offentliggöra en upphandlingsannons eller dess innehåll även i andra lämpliga medier, såsom tidningar eller facktidningar eller på sina egna webbsidor. De annonser som avses i 1 och 2 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och efter detta på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi. De annonser som avses i 3 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning. *Arbets- och näringsministeriet ska upprätthålla ett elektroniskt system ur vilket den upphandlande enheten får information om att en annons har publicerats på adressen www.hankintailmoitukset.fi och om publikationstidpunkten.*

Förslagen lydelse

60 §

Publicering av upphandlingsannonser

Den upphandlande enheten får publicera en upphandlingsannons eller dess innehåll även i andra lämpliga medier, såsom tidningar eller facktidningar eller på sina egna webbsidor. De annonser som avses i 1 och 2 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och efter detta på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi. De annonser som avses i 3 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 64 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) 64 § 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

64 §

Publicering av upphandlingsannonser

Den upphandlande enheten får offentliggöra en upphandlingsannons eller de uppgifter den innehåller även i andra lämpliga medier, såsom tidningar eller facktidningar eller på sina egna webbsidor. De annonser som avses i 1 och 2 mom. och dess uppgifter får inte offentliggöras någon annanstans förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och efter detta på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi. De annonser som avses i 3 mom. och dess uppgifter får inte offentliggöras någon annanstans förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning. *Arbets- och näringsministeriet ska förvalta ett elektroniskt system ur vilket den upphandlande enheten får information om att en annons har publicerats på adressen www.hankintailmoitukset.fi samt om publikationstidpunkten.*

Förslagen lydelse

64 §

Publicering av upphandlingsannonser

Den upphandlande enheten får publicera en upphandlingsannons eller dess innehåll även i andra lämpliga medier, såsom tidningar eller facktidningar eller på sina egna webbsidor. De annonser som avses i 1 och 2 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och efter detta på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi. De annonser som avses i 3 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Denna lag träder i kraft den 20 .